

Ein cyf/Our ref VG/07702/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd, y Pwyllgor Deisebau

10 Tachwedd 2020

Annwyl Janet,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 9 Hydref ynglŷn â Deiseb P-05-1041 Cyllid ar gyfer ysbytai a chartrefi gofal ar gyfer ymweliadau rhithwir yn ystod cyfnodau o gyfyngiadau symud.

O ran cyllid yn gyffredinol, fel rhan o'r ymateb uniongyrchol i COVID-19, fe wnaethom neilltuo hyd at £40 miliwn ar gyfer awdurdodau lleol er mwyn iddynt allu helpu darparwyr gofal cymdeithasol i oedolion i dalu'r costau ychwanegol a oedd yn codi o ddydd i ddydd. Roedd y cyllid hwn ar gael i awdurdodau drwy'r gronfa galedi i lywodraeth leol, i helpu cartrefi gofal ac eraill gyda'r costau ychwanegol sydd wedi codi yn sgil y pandemig. Roedd y costau hyn yn ymwneud â gwella dulliau o reoli heintiau a chyflogi rhagor o staff, ond roedd yn bosibl ei ddefnyddio hefyd i helpu cartrefi gofal i brynu offer TGCh ychwanegol er mwyn i breswylwyr a'u teuluoedd allu cysylltu â'i gilydd os nad oedd yn bosibl caniatáu ymweliadau wyneb yn wyneb. Yn wreiddiol, darparwyd y cyllid ar gyfer misoedd Ebrill a Mai, er inni wedyn ymestyn y cyfnod hwn i gynnwys mis Mehefin. Ers hynny, rydym wedi rhoi £22.7 miliwn yn rhagor i awdurdodau lleol, er mwyn iddynt barhau i helpu darparwyr gyda'r costau hyn dros gyfnod hirach, hyd at ddiwedd mis Medi.

Er i'r cymorth hanfodol hwn gael ei neilltuo ar gyfer y sector, mae llawer o ddarparwyr yn parhau i wynebu pwysau ariannol, a byddant yn parhau i wneud hynny am beth amser. O ganlyniad, mae'r £264 miliwn ychwanegol i awdurdodau lleol, a gyhoeddwyd gennym i helpu gyda'r gost o ymateb i COVID-19 hyd at ddiwedd 2020-2021, yn cynnwys cyllid i alluogi awdurdodau lleol i gefnogi darparwyr gofal cymdeithasol i oedolion yn ystod y cyfnod hwnnw. Bydd y cyllid pellach hwn yn golygu bod awdurdodau lleol yn gallu cefnogi darparwyr gofal yn ystod y gaeaf ac wedyn, drwy eu helpu gyda'r gost ychwanegol o ddarparu gofal cymdeithasol yn ystod pandemig.

O ran helpu pobl i gadw mewn cysylltiad â'u ffrindiau a'u teuluoedd, rwy'n ymwybodol bod hwn yn parhau i fod yn gyfnod anodd iawn i'r bobl hynny sy'n byw mewn cartrefi gofal a'u hanwyliaid, sydd wedi gorfod ymdopi â chyfyngiadau ar ymweld â'i gilydd yn ystod y pandemig. Pan fo cyfyngiadau ar ymweld wyneb yn wyneb, rydym yn disgwyl i ddarparwyr

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

cartrefi gofal wneud pob ymdrech i helpu pobl i ddefnyddio dulliau eraill i gadw mewn cysylltiad â'u ffrindiau a'u teuluoedd.

Rwy'n ymwybodol o'r dulliau ystyriol a chreadigol y mae llawer o staff cartrefi gofal wedi eu defnyddio i helpu pobl i deimlo eu bod yn parhau mewn cysylltiad yn ystod y cyfnod hwn, megis drwy rannu lluniau, cardiau, negeseuon a chylchlythyrau. Mae rhai wedi mynd ati i ddefnyddio'r cyfryngau cymdeithasol a galwadau fideo i alluogi pobl a'u teuluoedd i gymryd rhan mewn cwisiau a gweithgareddau eraill.

Rydym wedi cefnogi ymdrechion cartrefi gofal drwy roi cyllid ychwanegol o dan raglen, sydd wedi ei chaffael, sef *Cymunedau Digidol Cymru: Hyder Digidol, Iechyd a Lles*, i brynu a dosbarthu dros 1000 o ddyfeisiau digidol (dyfeisiau llechen) i gartrefi gofal ar hyd a lled Cymru. Hefyd rhoddwyd hyfforddiant a chymorth i staff i'w helpu i ddefnyddio'r dyfeisiau hynny. Rwy'n deall y gallai rhai pobl, yn enwedig y rheini sydd â dementia, ei chael yn anodd dal ffôn yn eu llaw neu ddefnyddio llechen. Rydym wedi comisiynu gwerthusiad o'r cymorth ychwanegol hwn a ddarperir gan *Cymunedau Digidol Cymru*, a bydd y gwerthusiad hwnnw amlygu'r addasiadau rhesymol y gellid eu gwneud yn y maes hwn, megis defnyddio sgriniau mwy o faint, neu glustffonau, er enghraifft.

Rydym yn parhau i weithio gyda grŵp o randdeiliaid sy'n cynrychioli'r sector, ac rydym yn parhau i adolygu ein dull gweithredu ar gyfer cynnal ymweliadau. Yn benodol, rydym yn ymchwilio i sut y gallem roi mwy o gymorth i helpu darparwyr cartrefi gofal i ganiatáu ymweliadau mewn modd diogel.

Mae cefnogi llesiant preswylwyr cartrefi gofal yn un o'r chwe thema graidd yn ein Cynllun Gweithredu ar gyfer Cartrefi Gofal. Fel rhan o'r cynllun hwn, rydym yn gweithio gyda'n partneriaid allweddol i siarad yn uniongyrchol â phobl sy'n byw mewn cartrefi gofal, gan holi am eu profiadau yn ystod y pandemig, a beth fyddai'r ffordd orau o'u cefnogi yn ystod y gaeaf. Cafodd Datganiad Ysgrifenedig, a oedd yn cynnwys yr wybodaeth ddiweddaraf am y Cynllun Gweithredu ar gyfer Cartrefi Gofal, ei gyhoeddi ar 7 Hydref:

<https://llyw.cymru/datganiad-ysgrifenedig-cynllun-gweithredu-ar-gyfer-cartrefi-gofal-diweddariad>

Yn gywir,

Vaughan Gething AS/MS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services